

Jak je rozwiązać? Problemy współczesnej Polski

Zasób zawiera kolorową mapę przedstawiającą podział administracyjny Polski oraz ćwiczenie, w którym uczeń wyjaśnia pojęcia definiujące problemy współczesnej Polski. Do wykorzystania na lekcji WOS.

Zasób zawiera krótką ocenę współczesnych problemów społecznych oraz ćwiczenie interaktywne - polecenie przeprowadzenia dyskusji o emigracji z punktu widzenia praw jednostki i z punktu widzenia interesów państwa. Do wykorzystania na lekcji WOS.

Zadanie 'na rozgrzewkę'

Polecenie 1

Wyjaśnij pojęcia:

- emigracja,
- korupcja,
- bezrobocie.

Wyzwania dla współczesnej Polski

Oto wybrane problemy współczesnej Polski:

- Emigracja, zwłaszcza osób młodych i dobrze wykształconych;
- Wypadki drogowe;
- Bezrobocie;
- Korupcja;

Polecenie 2

Dopisz do listy jeszcze 1–2 propozycje. Następnie przeprowadź sondaż wśród znajomych i rodziny (co najmniej 10 osób) i uporządkuj te problemy od najważniejszych do najmniej ważnych.

Zacznij od ustalenia, w jaki sposób przeprowadzisz sondaż. Rozważ następujące możliwości:

a) Czy będziesz zadawać pytanie otwarte: proszę podać najważniejsze problemy współczesnej Polski, czy pokażesz swoim **respondentom** wcześniej przygotowaną listę problemów?

b) Jeśli pokażesz listę, to czy poprosisz o wskazanie jednego, czy kilku (ilu?) najważniejszych problemów? A może wolisz, żeby każdy respondent uporządkował całą listę? Czy przewidujesz możliwość dopisania do listy innych problemów, które zaproponują respondenci?

c) Gdzie przeprowadzisz badania: w klasie, w szkole, wśród sąsiadów, wśród rodziny, wśród przechodniów na ulicy? Czy będziesz pytać ludzi w zbliżonym wieku? Czy uwzględnisz płeć, hobby lub wykształcenie (wiadomo, że lekarze mogą zwracać uwagę na problemy służby zdrowia, a policjanci – na wypadki drogowe)?

d) Jak podliczysz wyniki? To zależy od założeń z punktów a oraz b. Jeśli respondenci mają wskazać jedną odpowiedź, można jej przypisać 1 punkt, a następnie przystąpić do sumowania. Jeśli wskazują po trzy odpowiedzi według przywiązywanej wagi, to najważniejszej można przydzielić 3 punkty, drugiej – 2, trzeciej – 1 i na koniec przeprowadź sumowanie.

e) Czy otrzymane wyniki zależą na przykład od wieku, płci, wykształcenia, zajęcia respondentów? A może od innych czynników? Jakich?

Analiza problemu – metaplan

Polecenie 3

Zastanów się nad jednym z wybranych zagadnień - wyzwań dla współczesnej Polski. Możesz poszukać w dostępnych zasobach źródłowych odpowiednich statystyk. Następnie zapisz wnioski w formie metaplanu – czyli przygotuj tabelę według wzoru:

Jak jest?	Jak powinno być?	Dlaczego nie jest tak, jak powinno być?	Wnioski
-----------	------------------	---	---------

Przykład omówienia problemu:

Statystyki wypadków drogowych w Polsce 2020 - 2021					
Liczba wypadków 2020	Liczba zabitych 2020	Liczba osób poszkodowanych (rannych) 2020	Liczba wypadków 2021	Liczba zabitych	Liczba osób poszkodowanych (rannych) 2021
23 540	2 491	26 463	22 186	2 245	26 415

Źródło: M. Kamiński, Zabójcze polskie drogi - w 2021 r. w ponad 22 tys. wypadków zginęło ok. 2,2 tys. osób, Magazyn „Auto Świat”, <https://www.auto-swiat.pl/wiadomosci/aktualnosci/drogi-w-polsce-w-2021-r-w-ponad-23-tys-wypadkow-zginelo-ok-22-tys-osob/w51sr07> [dostęp 27.04.2022 r.]

Problem	Jak jest?	Jak powinno być?	Dlaczego nie jest tak, jak powinno być?	Wnioski
Wypadki drogowe	Mnóstwo wypadków na drogach, w tym śmiertelnych, w których giną niewinni ludzie.	Bezpieczna jazda po szerokich, bezpiecznych drogach.	Za mało autostrad. Pośpiech, brawura, arogancja i brak wyobraźni kierowców.	Na drogach należy zachować wzmożoną ostrożność, nie spieszyć się, by oszczędność czasu nie okazała się tylko pozorna.

Podsumowanie

Bezrobocie, emigracja i brak bezpieczeństwa na drogach to niektóre z palących problemów współczesnej Polski. Większość społeczeństwa zapewne zgadza się, że są to istotne problemy, ale trudno dojść do porozumienia co do ich przyczyny. Jeszcze trudniej znaleźć skuteczne sposoby ich rozwiązania.

Już wiesz

Wiesz, jak zaprojektować i przeprowadzić sondaż

Wiesz, jak przeprowadzić analizę zagadnienia metodą metaplanu

Praca domowa

W dyskusjach o emigracji po jednej stronie stawia się często prawo jednostki do zapewnienia sobie lepszych warunków życia (prowadzące do decyzji o emigracji), a po drugiej – stratę, jaką ponosi społeczeństwo oraz państwo, z którego dana osoba emigruje. Przeprowadź z kolegami dyskusję na ten temat. Zaczniście na przykład od odpowiedzi na

pytanie: czy obywatel ma obowiązki wobec państwa, w którym się wychował i zdobył wykształcenie, czy też to państwo powinno mu zapewnić takie warunki do życia, by nie chciał emigrować?